

NÁRODNÍ ARCHIV
ZRUŠEN STUPĚŇ UTAJENÍ
Důvod: PMV 61121-MV/PP
PhDr. Alena Nosková
Datum: 22.3.17 Podpis: [signature]
TAJNĚ!

II. správa HS StB
15. odbor

z d e

Orientační zpráva o situaci v čs. emigraci

Počet stran: 1

Počet příloh: 1/23

V příloze zasílám "Orientační zprávu o situaci v čs. emigraci, její činnosti a osobách, vyvíjejících nejaktivnější činnost proti ČSSR."

Náčelník 6. odboru I. správy MV

pplk. J u r a n Zdeněk

o situaci v čs. emigraci, její činnosti a osobách,
vyvíjejících nejaktivnější činnost proti ČSSR

Československá emigrace v západním světě zaujímá vůči socialistickému Československu v podstatě jednotné stanovisko, t. j. přeje si změnu řízení v ČSSR. Jinak je v emigraci značná nejednotnost a roztráštěnost, vyplývající z bývalé politické příslušnosti, osobních zájmů a ambicí, existenčních podmínek a v neposlední řadě z toho, jak v které době stimulují činnost emigrace příslušné vlády a jejich instituce.

V posledních letech lze pozorovat, že činnost vrcholných emigrantských organizací /s výjimkou organizace slovenských separatistů/ stagnuje, rok od roku ztrácí na významu jako politická síla, a to nejen z hlediska činnosti proti ČSSR, ale i z hlediska využití pro zájmy propagandy USA a dalších imperialistických států.

Příčinou tohoto úpadku je vývoj v mezinárodních vztazích a mezinárodní situaci a stárnutí prominentní politické emigrace, jejíž příslušníci se v minulosti nejvíce exponovali. To se především projevuje ve vrcholné organizaci čs. emigrace, Radě svobodného Československa. Kádr vedoucích činitelů této organizace se neustále zmenšuje. Někteří zemřeli - Hubert RIPKA, Vojta BENEŠ a další, jiní pro pokročilou senilitu a neschopnost přizpůsobit se situaci, nejsou schopni nějaké významné akce - ZENKL, OSUCKÝ, JOSKO, SLÁVIK a pod. Pro Američany ztrácejí význam především proto, že nejsou sto přizpůsobit formy své politické činnosti požadavkům, vyplývajícím z americké linie gradualismu - postupného a diferencovaného politického a hospodářského ovlivňování a ideologického rozkládání.

Ti z řad politické prominentní emigrace, kteří mají fyzické a intelektuální schopnosti, a kteří se dokázali linii Američanů přizpůsobit, vyvíjejí aktivní činnost na jiných úsecích, především tam, kde z toho mají i hmotný prospěch. Jsou to především instituce a organizace, které poskytují přímé zaměstnání a pravidelný příjem a dále organizace, které dávají možnost vydávání publikací a které jsou pod přímým vlivem Američanů a jimi finančně podporovány.

Je to především Radio svobodná Evropa, které zaměstnávalo a dosud zaměstnává řadu prominentních emigrantů: STRÁNSKÝ, HERBEN, FIRTI, VANĚK, ČEP, dříve TIGRID, PEROUTKA, občas dopisuje MAJER. Jsou to v současné době tzv. ideoví vůdci. Jsou považováni za znalce politické problematiky ČSSR a komunistického hnutí. Píší pro RSE nejdůležitější komentáře a úvahy. U těchto osob se však již velmi silně projevuje důsledek stáří. Američané je nepoužívají pro řídicí funkce /s výjimkou TIGRIDA, který řídí "Svědectví"/, ale někteří jsou používáni jako poradci a k vyhodnocování zpráv z ČSSR /PEROUTKA, FIRTI, HERBEN/.

Pro pokročilý věk většina z nich svou politickou činnost v nejbližších letech ukončí. STRÁNSKÉMU je 82, PEROUTKOVÍ 71, HERBENOVÍ 66 - vážně nemocen, FIRTOVÍ 69. Na jejich místa se prosazují v RSE osoby podstatně mladší, jako dr. PECHÁČEK, ELIÁŠ, NETÍK a další, kteří přebírají vedoucí funkce. Přesto je nutno hodnotit činnost těchto stárnoucích prominentů jako nebezpečnou, protože jsou to zavilí a zkušení nepřátelé a v nepřátelské propagandě mají i v současné době vliv a účast. Pro aktivní činnost v RSE jsou však nejdůležitější mladší, především vedoucí, zaměstnanci RSE, jako např. dr. PECHÁČEK, ELIÁŠ, NETÍK, BELÁK, BELUŠ, KOHÁK, KULHÁNEK a další, kteří svými schopnostmi a s aktivitou vykonávají Američanům platné služby. Plní oddaně udanou linii a pokyny, iniciativně hledají nové formy a způsoby propagandy, přizpůsobující se situaci.

Americké vedení RSE se snaží o to, aby osvěžilo personál RSE novými zaměstnanci, kteří by měli schopnosti a znalosti pro provádění propagandy podle nové linie, kteří by nahradili některé staré zaměstnance RSE, kteří nejsou schopni přizpůsobit se nové linii, nebo kteří jsou vzhledem k věku na odchodu z RSE. Američané mají zájem o mladší lidi, vzdělané, jazykově kvalifikované, kteří dobře znají současné problémy v politické, hospodářské a kulturní oblasti v ČSSR.

Emigrantskou organizací, které v posledních letech získává na významu, je Společnost pro vědy a umění /SVU/ se sídlem v USA. Má již přes 900 členů, kteří se rekrutují z řad emigrantů a krajanů, působících v oblasti vědy, kultury a umění. Jejimi členy jsou spisovatelé, umělci, novináři, profesori. Špičkovými funkcionáři jsou američtí vědci čs. původu Rene WELLEK a Václav HLAVATÝ, Miloslav RECHCIOL mladší a další. Společnost vydává měsíčně "Zprávy SVU" a čtvrtletník "Proměny" /redaktor Ladislav RADIMSKÝ/, blížící se svým obsahem a stylem "Svědectví". Společnost má ve svém programu boj proti socialistickému zřízení v ČSSR. Snaží se vést tento boj na vysoké intelektuální úrovni, udržovat mezi svými členy myšlenku na odboj, zabránit jejich asimilaci a srůstání s prostředím, ve kterém žijí. Společnost má své dopisovatele v evropských státech. Řada členů má vynikající společenské postavení.

Slovenské separatistické hnutí je v odlišné situaci. Většina funkcionářů je ve věku do padesáti let. Na funkcích v separatistickém hnutí nejsou finančně závislí / ať na výjimky/. Většinou se do separatistického hnutí zapojují z přesvědčení, i když samozřejmě spekulují ^{z ekonomicky} za své "zásluhy". ~~P~~ ~~edněnou~~. Počítají s vedoucími funkcemi, jestliže se jim podaří uskutečnit jejich cíl, t. j. samostatné Slovensko. V důsledku své činnosti získali u státních a církevních úřadů protekci, zejména v NSR, a tím zaměstnání.

S výjimkou Fráni TIŠO, který je zprofanován a odstaven, a ĎURČANSKÉHO, jehož vliv se stále zmenšuje, je nutno počítat u ostatních separatistických funkcionářů s dlouholetou činností. Poznatky z poslední doby svědčí o tom, že aktivita slovenského separatistického hnutí se na rozdíl od české emigrace zvyšuje. To se týká zejména skupiny separatistů v NSR: GREINER, dr. BUČKO, GECI, KOLLAR, CHLADNÝ-HANUSCH, MORIC a vedoucích osobností separatistického hnutí KIRSCHBAUMA a ROMANA /mecenáš/, kteří žijí v Kanadě. Důležitou oporou separatistického hnutí jsou představitelé slovenského kleru ve Vatikánu NAHÁLKA a HNILICA.

Slovenští separatisté v NSR spolupracují také velmi úzce s revanšistickými organizacemi odsunutých Němců. V poslední době jsou tak daleko, že konají dokonce společné oslavy. Slovenští separatisté dokonce veřejně proklamují právo vysídlenců na území, ze kterých byli odsunuti. Výrazem této spolupráce má být m. j. založení organizace "Centrum Slowakei", v jejímž čele má být Němec, pocházející ze Slovenska, Adalbert HUDAK, poslanec spolkového sněmu NSR. Iniciátory této spolupráce jsou především ĎURČANSKÝ a GREINER. Motivem této spolupráce jsou dlouhodobé vztahy, pocházející z doby tzv. "Slovenského štátu", společné zájmy odrážející se v činnosti proti ČSSR a hlavně snaha po získání přízně a finanční podpory od západoněmeckých úřadů. Tuto podporu také slovenští separatisté skutečně získávají.

Nebezpečí činnosti separatistického hnutí je zvýšeno ještě tím, že vedoucí funkcionáři separatistického hnutí mají úzký vztah ke zpravodajským službám. Z řad slovenských separatistů verbuje své agenty americké zpravodajské služba /MARGANČUK, REVÉZ, GÉCI/ a zpravodajská služba NSR /GREINER, BUČKO, ĎURČANSKÝ/.

V separatistickém hnutí se vytvářejí předpoklady pro sjednocení hlavních směrů a lze očekávat, že ke sjednocení v nejbližších dnech dojde. Tím by nepochybně vzrostla i aktivita separatistického hnutí. Relativní výhodou z našeho hlediska je to, že separatistické hnutí nemá širokou

členskou základnu. Má však naproti tomu morální i finanční podporu západoněmeckých úřadů, sudetáckých organizací a krajanských spolků v USA, sdružených ve Slovenské lize v Americe. Další z našeho hlediska výhodné momenty spočívají v tom, že separatisté si navzájem nedůvěřují: v minulosti docházelo ke vzájemnému osočování, udávání a dokonce i soudům.

Podle poznatků z posledních let lze učinit závěr, že americká zpravodajská služba se snaží vytvořit pro některé špičkové emigranty situaci výhodnou pro kontakty čs. občanů, a to hlavně těch, kteří mají významné postavení v politickém, kulturním a hospodářském životě ČSSR. Tito emigranti zanechávají činnosti v emigrantských organizacích, jsou odsunováni z vedoucích funkcí v RSE. Ve svých člancích a v rozhovorech s čs. občany dávají najevo, že mají zájem o dialog s čs. vedoucími činiteli. Vyjádřují se tak, že nejsou proti socialistickému režimu a koexistenci, přejí si jen jeho demokratizaci a politiku nezávislou na SSSR. Poznatky svědčí o tom, že tato jejich taktika má určité úspěchy a je ve svých důsledcích pro ČSSR mimořádně škodlivá. Úspěch této taktiky spočívá v tom, že čs. občané vyjíždějící do zahraničí, neodmítají rozhovory s těmito lidmi, diskutují s nimi, poskytují jim z části vědomě, z části nevědomě informace. Stávají se tak pro Američany řízené agenty pramenem zpráv, které jsou potom využívány k nepřátelské propagandě proti ČSSR.

Mezi tyto špičkové emigranty je možno zařadit skupinu emigrantů, tzv. gradualistů: Radomíra LUŽU, se kterým se setkávají čs. občané téměř bez zábran. Pavla TIGRIDÁ, který měl kontakt s řadou čs. kulturních činitelů a ve "SVĚDECTVÍ" uveřejňuje informace, které nejsou běžné pro většinu čs. občanů. Měsíčník "SVĚDECTVÍ" přináší aktuální informace o politickém, kulturním a hospodářském životě. Je redigován velmi obratně.

Uveřejňuje autentické materiály z čs. tisku, v některých případech pak materiály, které byly v ČSSR zveřejněny jen pro stranický aktiv. Tyto materiály jsou doplňovány komentáři a úvahami zaměřenými tak, aby byly v souladu s liberalistickými tendencemi části čs. inteligence. TIGRID sám se vyjádřil, že "Svědectví" bylo před zánikem, ale že v současné době dostává dostatek materiálů z ČSSR, které může uveřejnit jen pro malé redakční úpravě. Julius FIRT byl odvolán z místa vedoucího čs. oddělení RSE. Zůstal však v RSE jako poradce pro ideologické pronikání do ČSSR. Slibuje si, že v nynějším postavení bude mít více možností ke styku s čs. občany hlavně proto, že ti čs. občané, které bude kontaktovat, nebudou mít nedůvěru, jakou měli dříve a která vyplývala z jeho postavení. Na kontaktu s čs. občany se ve značné míře podílí také ELIÁŠ a PLANNER, kteří kontaktovali hlavně čs. umělce.

Rovněž slovenští separatisté kontaktují čs. občany. Těchto kontaktů je méně. To pramení z podezřívavosti slovenských separatistů. Avšak i zde je vážné nebezpečí úniku důležitých informací, protože i separatisté se obrácejí především na osoby, o jejichž profilu jsou předem informováni. Zvláště dobré možnosti mají představitelé slovenského kleru v emigraci NAHÁLKA, HNILICA, BUCKO. Kontakty slovenských sportovců provádí Krištof GREINER.

Nejintenzivnější činnost emigrace se projevuje v zemích hlavního nepřítele v USA a v NSR. Do USA se po únoru 1948 soustředila převážně většina prominentní emigrace, utvořily se tam špičkové organizace, které se opíraly o podporu Američanů. Američané založili "Výbor pro svobodnou Evropu", který činnost emigrace řídí. Jeho složkou je Radio svobodná Evropa, která je hlavním nástrojem ideologické diverze.

Intenzivní činnost emigrace v NSR je umožněna výhodnými podmínkami, vyplývajícími z geografického umístění NSR a snaze Američanů využít této výhody /RSE v Mnichově, činnost amerických speciálních služeb v NSR/. V NSR vyvíjí svou činnost také nejaktivnější složka slovenské separatistické emigrace, podporovaná úřady NSR a BND. Činnost emigrantských center v NSR zasahuje i na území Rakouska - pobočka RSE ve Vídni, kontakty čs. občanů pracovníky RSE a agenty amerických a západoněmeckých speciálních služeb.

V dalších zemích hlavního nepřítele v Anglii a Francii se nepřátelská činnost emigrace soustřeďuje na jednotlivé osoby, které pracují pro francouzské, britské nebo americké zpravodajské služby. Ve Francii např. TIGRID, MATUŠ, v Anglii JOSTEN. Činnost emigrantských organizací v těchto zemích nemá velkého významu. Pozornost zasluhuje také činnost emigrace v Kanadě /KIRSCHBAUM, ROMAN, FRAŠTACKÝ/, zejména v souvislosti s přípravami na EXPO 67. V Itálii provádějí nepřátelskou činnost hlavně příslušníci kleru jednak ve službách Vatikánu, jednak pro Američany /HNILICA, NAHÁLKA, LACKO, dr. PLANNER a další/. Činnost emigrace v ostatních zemích je nevýznamná. Pokud jsou zjišťovány některé nepřátelské akce vedené emigranty, jde zpravidla o akce řízené Američany, jako např. ve Švédsku.

Nejaktivnější emigranti:

TIGRID Pavel - nar. 27. 10. 1917 v Praze, býv. šéfredaktor časopisu "Obzory". Funkcionář Lidové strany. Uprchl po únoru 1948, t. č. ve Francii, má americké státní občanství.

Na začátku působil v západním Německu. Stal se členem organizace "Čs. demokratických uprchlíků". Pracoval pro americkou špionážní službu. Měl dohled nad uprchlic-

kými tábory. Této funkce byl v roce 1949 zbaven. Dostal povolení k odjezdu do USA. Pracoval v redakci RSE v New Yorku a potom jako šéf centrály RSE v Mnichově. V r. 1953 přešel znovu do USA, když byl pro neshody s vedením RSE propuštěn.

V současné době žije ve Francii. Pracuje pro americké nakladatelství Walker. S tzv. skupinou mladých vydává časopis "Svědectví", kde zveřejňuje materiály, získává je hlavně od čs. návštěvníků v zahraničí a z čs. tisku. Časopis je financován z amerických prostředků, obsahem i formou přizpůsoben politice rozkládání.

Hlavní nebezpečí TIGRIDOVY činnosti vyplývá z toho, že kontaktuje v širokém měřítku čs. občany a získává od nich zprávy důvěrného charakteru. Spolupracuje i nadále s americkou rozvědkou.

FIRT Julius - nar. 17. 11. 1897 býv. generální ředitel podniků Melantrich, soc. demokratický poslanec. Za první republiky lidovec. Emigroval po únoru 1948. Žil nejprve v Londýně, potom přesídlil do New Yorku, kde je spoluvlastníkem nakladatelství. T. č. žije v Mnichově.

Zaměstnanec RSE od r. 1951. Nejdříve v New Yorku, kde byl zástupcem PEROUTKY. Potom v Mnichově jako ředitel čs. oddělení. V r. 1960 odvolán, ale znovu dosazen, protože většina zaměstnanců čs. oddělení se postavila proti novému řediteli KOSTRBOVI.

V říjnu 1965 penziován, ale pracuje v RSE dále jako poradce pro ideové pronikání do ČSSR. Pracuje pro americkou rozvědku. /Uprchl v kufru auta americké ambasády v Praze/. Zprostředkovává kontakty čs. občanů. Sám nepublikuje, řídí a působí v pozadí. Velmi chytrý, opatrný. Jde mu především o vlastní prospěch.

NETÍK Jaroslav - nar. 11. 4. 1922, bývalý úředník Melantricha, člen Národně socialistické strany. Do zahraničí odešel 10. 10. 1948 s manželkou. Byl vysazen čs. bezpečností, když před tím byl zatčen jako příslušník protistátní skupiny.

Pro čs. rozvědku však v zahraničí nepracoval; naopak pracoval v MORAVCOVĚ špionážní skupině proti ČSSR. V r. 1955 se stal vedoucím čs. evaluace RSE Mnichov. Nyní je zástupcem ředitele čs. oddělení RSE Mnichov. NETÍK pracoval špionážně pro americkou rozvědku. Kontaktuje některé čs. občany, vyjíždějící do zahraničí.

Píše pravidelně do "Českého slova" rubriku "Záznamy" pod pseudonymem FOUSEK. Tohoto pseudonymu užívá rovněž pro vysílání RSE. Manželka nutí NETÍKA k velké šetrnosti, aby měla peníze pro případ, že by NETÍK odešel do USA. Důvodem je to, že Američané již několikrát odmítli NETÍKOVÉ povolení k vystěhování do USA.

ELIÁŠ Zdeněk - /dříve ECKSTEIN/ nar. 28. 5. 1920. Před útekem do zahraničí pracoval jako překladatel v pobočce United Presse v Praze. Emigroval po únoru 1948, t. č. žije v USA. Má USA státní občanství.

Pracuje dlouhá léta v RSE. Nejdříve jako redaktor, potom jako zástupce ředitele čs. oddělení RSE v Mnichově. V říjnu 1965 byl přeložen do New Yorku, kde je ředitelem čs. redakce. /Vystřídal dr. PECHÁČKA/.

Eliáš spolupracuje s americkou rozvědkou. Kontaktuje některé čs. občany v zahraničí. Např. agentu americké rozvědky FIRTOVI obstarává kontakty. U Američanů má velmi dobrou pozici. Je považován za jednoho z nejschopnějších pracovníků RSE.

Dr. LUŽA Radomír - nar. 17. 10. 1922 v Praze, historik, býv. čelný funkcionář soc. dem. strany, poslanec, místopředseda Ústřední komise mládeže. Uprchl 28. 3. 1948, stát. občan USA. Žije ve Vídni jako reprezentant "The Educetional Fund". Je poradce studentů, studujících na americká stipendia.

LUŽA je členem a funkcionářem řady emigrantských organizací. RSČ /Rada svobodného Československa/, ÚVV čs. soc. dem. Spolupracuje s redakcí "Svědectví". Je členem vedení Socialistické internacionály mládeže a členem redakce časopisu YUSI.

Řada poznatků z minulosti svědčí o tom, že pracoval pro francouzskou rozvědku a měl být orgánem CIA. V posledních letech však nebyly poznatky tohoto druhu získány.

PEROUTKA Ferdinand - nar. 6. 2. 1895 v Praze, býv. šéfredaktor Svobodných novin. Exponent a býv. poslanec Národně socialistické strany. Na západ uprchl v květnu 1948. Má USA státní občanství.

Po svém útěku do zahraničí se zdržoval nejprve v Německu, potom krátký čas v Anglii. Brzy odešel do USA, kde je dosud. Od začátku svého pobytu v USA spolupracuje s americkými úřady. Je poradcem Výboru pro svobodnou Evropu. Působil ve vedení čs. emigrace, v Radě svobodného Československa. Neshodl se se ZENKLEM, LETTRICHEM a dalšími vedoucími členy RSČ. S několika svými stoupenci vytvořil tzv. "Politický výbor RSČ". "Politický výbor RSČ" kladl různé požadavky a kryl se za Výbor svobodné Evropy. V současné době již ve vlastních emigrantských organizacích nepracuje.

PEROUTKA byl od r. 1951 do r. 1961 ředitelem čs. oddělení RSE. V roce 1961 se stal poradcem Výboru pro svobodnou Evropu. Píše i nadále pravidelně úvahy pro vysílání RSE a články do západního tisku /včetně krajan-ského/. Obsah těchto úvah se řídí podle linie americké propagandy. Reaguje především na vnitropolitické události v ČSSR. PEROUTKA je zkušený novinář a vzhledem k tomu, že má bohaté prameny zpráv, /vyhodnocuje zprávy pro státní departement a RSE/ jsou jeho články a rozhlasové projevy z hlediska Američanů účinné a mohou mít na politicky nepevné posluchače vliv. Nebezpečnost činnosti PEROUTKY spočívá dále v tom, že je odborným poradcem státního departementu. Vyhodnocuje zprávy z ČSSR a pedílí se tak na vytváření linie nepřátelské činnosti proti ČSSR.

Slabá místa PEROUTKY:

- a/ má rozpory se svou manželkou, protože nevydělavá tolik, aby nemusela pracovat. /Manželka pracuje v RSE/.
- b/ Pro svůj nadřazený postoj má nepřátele mezi českými i slovenskými emigranty /ZENKL, ŠEDIVÝ, LETTRICH a pod/.
- c/ Není proti spolupráci s Němci.

PEROUTKA jako odborník na otázky ČSSR je platným pomocníkem Američanům při propagandě proti ČSSR: Přesto, že je 71 let stár, nelze počítat s jeho odchodem na penzi.

HERBEN Ivan - nar. 26. 2. 1908, býv. šéfredaktor Svobodného slova, poslanec národních socialistů. Uprchl po únoru 1948, t. č. žije v USA, má USA státní obč.

V emigraci se zapojil do politické činnosti proti ČSSR. Byl členem RSČ, redaktorem RSE v New Yorku, spolupracoval a je spoluzakladatelem SVU/Společnost pro vědy a umění./.

Nyní je oficiálně na penzi. Prodělal dvakrát srdeční infarkt, přesto je velmi aktivní. Publikuje své články a úvahy v RSE, v Českém slově, v krajanském a americkém tisku.

Od roku 1952 udržuje styky s americkým rozvědkářem KATKEM. K tomuto styku mělo dojít na základě akce čs. rozvědky, která se chtěla sejít s HERBENEM v Rakousku nebo ve Švýcarsku. HERBEN věc shodil a prostřednictvím KAŠPARA se dostal do styku s KATKEM. Má zřejmě spojení do ČSSR, mj. na DRTINU, pro kterého opatřuje finanční podporu.

Dr. STRÁNSKÝ Jaroslav - nar. 15. 1. 1884, novinář, býv. poslanec nár. soc., majitel Lidových novin. Emigroval v r. 1948.

Stálý spolupracovník RSE v Londýně. Píše pravidelně komentáře a úvahy pro vysílání RSE. Přes své stáří je publicistický velmi plodný. Publikuje své články v emigrantském a krajanském tisku. Komentuje různá výročí důležitých událostí. Píše velmi obratně.

Jeho syn, Dr. STRÁNSKÝ Jan, žije v New Yorku. Je rovněž redaktorem RSE.

MAJER Václav - nar. 22. 12. 1904, býv. ministr výživy, sociální demokrat. Nyní v USA, člen zastupitelstva konzumního družstva. V tomto družstvu pracuje jako skladník.

Činnost MAJERA v emigraci byla velmi široká. Pracoval v RSC /Rada svobodného Československa/, je předsedou "ÚVV soc. dem. strany v exilu", zastupuje čs. emigraci v AGEN /Shromáždění porobených evropských národů/. Přednáší pro různé organizace, uveřejňuje články v krajanských a emigrantských časopisech. Se svým životním údělem v USA není spokojen. Musí manuálně pracovat.

JOSTEN Josef - /původně STEIN/, nar. 25. 3. 1913 v Praze, povoláním redaktor, bývalý zaměstnanec MZV, t. č. v Londýně.

Je redaktorem F. I. C. - tiskové služby, která přináší týdenní zprávy ze socialistických zemí. Vydává cyklostilovaný časopis "Čechoslovák", velmi štvavého obsahu. Spolupracuje s britským rozhlasem a televizí a také s vysílačem Hlas Ameriky. Píše do krajského tisku v USA. Tam měl také řadu přednášek. Byl iniciátorem několika provokačních akcí:

Rozšířil na západě brožuru Jana Kozáka /vydáno v ČSSR/ a vyprovokoval tiskovou konferenci a řadu komentářů ve světovém tisku.

Zorganizoval fingované pozvání na sovětskou recepci.

Prodával plastická těžitka s ostnatým drátem, o kterém tvrdil, že pochází z "berlínské zdi".

Organizoval akci k rozbití československo-britské parlamentní skupiny na podkladě knihy zrádce BUZKA. S touto akcí měl však menší úspěch.

JOSTEN přednášel m. j. také ve škole důstojníků filipínské armády, kde se chlubil úspěchy svých akcí. Lze konstatovat, že JOSTEN je nejaktivnější čs. emigrant v Anglii. Vzhledem k tomu, že působil v Londýně již v průběhu I. světové války, má značné kontakty.

Dr. PECHÁČEK Jaroslav - nar. 4.9. 1911, býv. odbor. rada předsednictva vlády, funkcionář Lidové strany, tajemník dr. ŠRÁMKA. Emigroval v r. 1948 s manželkou. Děti - syn a dcera zůstaly v ČSSR. Amer. stát. občan.

Pracuje dlouhá léta v RSE. Byl šéfredaktorem v RSE Mnichov, potom ředitelem čs. redakce v ústředí v New Yorku. Od října 1965 je ředitelem čs. oddělení RSE v Mnichově. Je oddaným služebníkem Američanů. Úskostlivě dodržuje linii a příkazy amerického vedení RSE. Vede ho k tomu hlavně zájem o kariéru.

VOHRYZKA František - nar. 21. 1. 1913, funkcionář Národně socialistické strany, pracoval na ministerstvu zemědělství. T. č. v RSE Mnichov, státní občanství USA, pseudonym strýc KOHOPA.

V RSE píše zemědělské pořady. Jejich obsah byl mimořádně štvavý. V současné době se přizpůsobuje mírnější linii, tak jak to vyžadují Američané, avšak vzhledem k dostatku materiálů má široké možnosti, které také plně využívá a lze říci, že dosti obratně, takže i nadále obsah jeho relací má velmi štvavou tendenci. Je hodně aktivní.

VANĚK Miloš - nar. 15. 5. 1897, novinář, funkcionář soc. dem. pracoval na ministerstvu výživy. Emigroval 27. 4. 1948. T. č. v RSE Mnichov, pseudonym: Pravdomil BAŠTA.

V RSE pracuje jako redaktor národohospodář. Je členem SPD, byl vyznamenán za "padesátiletou službu ve prospěch dělnictva". Má osobní rozpory s JAKSCHEM. Vypracovává národohospodářské podklady pro německé státní orgány a pro Socialistickou internacionálu. V RSE má být v nejbližší době penzionován. Vzhledem k jeho činnosti mimo RSE však bude i nadále škodit.

DRESLER Jaroslav - nar. 16. 2. 1925, býv. šéfredaktor Svobodných novin v Brně. Uprchl v květnu 1949. T. č. v RSE Mnichov.

Je kulturním redaktorem RSE. Pořady připravuje velmi obratně. Přizpůsobuje se americké linii. Jeho pořady jsou v programu vysílání velmi často. Je příslušníkem mladší generace, odborník, o které mají Američané zájem.

PLANNER Jiří - nar. 9. 1. 1935 v Praze, svobodný, povoláním zdravotník.

Emigroval 19. 12. 1963, t. č. v USA.

V ČSSR se PLANNER projevoval jako osoba pochybného charakteru. Přivydělával si různými šmelinami a stykem s homosexuály. Měl široké společenské styky. Přátelil se m. j. se syny bývalého ministra Baráka. Byl rozpracován II. správou MV v akci KURSK. V roce 1957 byl získáván ke spolupráci KS MV Karlovy Vary, jako informátor. Projevil se jako alibista a nakonec bylo zjištěno, že odcizil na svém pracovišti nějaké jedy, kterými chtěl otrávit svého ŘO. Proto s ním byl přerušen styk.

Emigroval v západním Berlíně, odkud byl odvezen americkým letadlem do Frankfurtu, kde byl podroben výslechu. V jeho prospěch zasáhl jeho strýc Msgr. PLANNER, který je členem nejvyšší rady pro emigraci při konsistoriální kongregaci ve Vatikáně. Na tento zásah dostal J. PLANNER americké doklady a byl přijat do RSE v Mnichově. Zde si získal přízeň zástupce čs. oddělení ELIÁŠE. Byl spoluautorem tzv. hudebního pořadu pro šs. mládež, který vzbudil mezi čs. mládeží velký ohlas.

Planner současně prováděl kontakty čs. občanů, příjíždějících do zahraničí. Některé kontakty prováděl společně s redaktorem RSE KIPĚNOU, o kterém je známo, že pracuje pro americkou rozvědku. V současné době je PLANNER v USA, údajně na školení /společně s ELIÁŠEM/. Uveřejňuje též články ve "Svědectví". Činnost PLANNERA může být zvláště nebezpečná, protože má mnoho známých mezi čs. umělci a kulturními pracovníky.

PEJSKAR Josef - nar. 7. 12. 1912, redaktor, byl zaměstnán v Melantrichu ve Znojmě, národní socialista. T. č. redaktor RSE v Mnichově. Emigroval 6. 11. 1948.

Vedle činnosti v RSE, kde je redaktorem vysílání "Rub a líc", spolupracuje na vydávání "Českého slova". Je hybnou silou tohoto časopisu, který je v emigraci nejrozšířenější. Stěžuje si, že na vydávání spolupracují prakticky již jen tři lidé.

Měl být vypovězen z NSR pro svůj protiněmecký postoj. Po určitou dobu se zdržoval ve Vídni. V RSE používá pseudonym Jožka PERO. Jeho činnost je škodlivá zejména proto, že je velmi aktivní v práci pro "České slovo". Kontaktuje rovněž čs. občany vyjíždějící do zahraničí.

Dr. KIRSCHBAUM Josef - nar. 25. 3. 1913, právník, býv. generální tajemník HSLS, bývalý konzul Slovenského štátu v Bernu. Válečný zločinec. T. č. v Kanadě, kanadský státní příslušník.

Je hybnou silou a ideologickým vedoucím hlavní části slovenského separatistického hnutí. Ovládá se svými spolupracovníky Slovenskou ligu v Kanadě. Uveřejňuje články proti ČSSR v Kanadě a v USA. Jeho politický program je jednoznačný: Obnova Slovenského štátu, event. v rámci nějaké evropské federace. Silně ovlivňuje kanadského mecenáše ROMANA.

Dr. LETTRICH Jozef - nar. 17. 6. 1905, bývalý předseda SNR za Demokratickou stranu Slovenska. Emigroval 11. 3. 1948, t. č. v USA.

V emigraci spolupracoval s českou emigrací a byl jedním z prominentních činitelů Rady svobodného Československa.

Z opozice proti ZENKLOVI vytvořil tzv. "Výbor pro svobodné Československo", kde soustředil nejschopnější prominenty emigrace. Z RSC však nevystoupil, ani nebyl vyloučen.

Je členem delegace čs. emigrace v tzv. "Shromáždění porobených evropských národů" a předseda formálně ustavené Sociálně demokratické strany v exilu. Iniciátor a spoluautor řady rezolucí a memorand vládním institucím USA a dalších západních států. Má styky na význačné politické činitele v USA a Kanadě. Je členem SVU. Je neustále cílem útoků slovenských separatistů pro svoji činnost v emigraci i pro činnost na Slovensku do února 1948 .

BELÁK Karol - /původně BERGER/, nar. 3. 9. 1923, bývalý redaktor časopisu "Mladá generácia" a "Nové prúdy". Člen Demokratické strany. Emigroval 28. 6. 1948 do Švýcarska. Pseudonym: Jozef LEHOTA.

Zaměstnán v RSE Mnichov. Člen vedení čs. oddělení. Zavilý nepřítel ČSSR. V podstatě separatista. Za války byl v I. čs. armádním sboru v SSSR. V emigraci byl podezírán ze spolupráce s čs. bezpečností. V létě 1952 byl zapojen do aféry pašování deviz do Švýcarska. Ženat s Němkou, ^uti neznají slovensky. Vysoce aktivní ve vysílání RSE.

ROMAN Štefan - nar. 17. 4. 1921 na Slovensku. V roce 1938 emigroval do Kanady. President firmy, která vlastní uranová a olejová naleziště. Kromě toho je vlastníkem velké dobytčářské farmy. Je považován za nejmladšího milionáře v Kanadě. Kanadský státní příslušník.

ROMAN je mecenášem slovenského separatistického hnutí. Podporuje značnými finančními prostředky zejména Slovenskou národní radu v zahraničí a její instituce. Je ovlivňován dr. KIRSCHBAUMEM, který je jeho právním poradcem. Separatisté slibují ROMANOVÍ koncese ve slovenském průmyslu po "osvobození Slovenska".

ROMAN si v důsledku svého ekonomického postavení získal přístup do vysokých kruhů v Kanadě, USA a Vatikánu. Je nesporné, že jeho vliv a finanční podpora jsou největší oporou slovenského separatistického hnutí. ROMAN usiluje o jeho sjednocení a nabízí značné finanční prostředky, bude-li uskutečněno.

Dr. PAUČO Jozef - nar. 26. 2. 1914, novinář, funkcionář HSLS. Uprchl v r. 1945 před sovětskou armádou.

Vedoucí činitel Slovenské národní rady v zahraničí /SNRV Z/. V jeho osobě se podařilo separatistům proniknout na vedoucí pozici do krajské organizace "Slovenská liga v Americe". PAUČO je jednatelem a ovlivňuje SLA ve prospěch SNRVZ.

PAUČO vypovídal před Výborem pro neamerickou činnost o politickém a církevním životě na Slovensku. Uveřejňuje články ve slovenském krajském tisku v USA.

Msgr. BUCKO Vojtěch - prof. dr. nar. 16. 4. 1911. Za války profesor theologie v Bratislavě, v r. 1949 byl zatčen a po propuštění uprchl na západ. T. č. v NSR, zaměstnán jako profesor na škole. Jeho bratr P. V. BUCKO je misionářem v Indonézii.

Exponent separatistické organizace Slovenská národní rada v zahraničí /SNRvZ/. Byl nejbližším spolupracovníkem Matúša ČERNÁKA. V současné době je spolu s GREINEREM hybnou pákou odbočky SNRvZ v NSR.

Podílí se na vydávání /redakci/ časopisu "Černákov odkaz" a periodické brožury "Die Slowakei". Ostře zahrocen proti Durčanskému. Má úzký vztah k slovenským kněžím ve Vatikánu. Po dohodě s bývalým ministrem západoněmecké vlády STRAUSEM založil v r. 1966 Slovenskou křesťansko-sociální stranu, která má být odnoží CSU. Je ve styku s agenty americké rozvědky MARGANČUKEM a ŠUMICHRÁSTEM.

GREINER Krištof - redaktor, býv. hráč kopané ŠK Bratislava /Slovan/. T. č. má být v Kolíně n.R. a v Mnichově. Do roku 1965 byl redaktorem ve vysílači Deutsche Welle. Propuštěn v důsledku neoprávněného vydání Mňáčkovy knihy "Opožděné reportáže". Státní příslušnost NSR.

Nejaktivnější slovenský separatista v NSR. Předseda odbočky SNRvZ. Vydává časopis "Černákov odkaz", a periodickou brožuru "Die Slowakei". Obojí vychází v rámci Ústavu Matúša Černáka, jehož je GREINER ředitelem.

Má spory s ĎURČANSKÝM, soudí se s Fraňo TISOU, který jej obviňuje ze zpronevěry. V soudním sporu s Deutsche Welle rozhodl soud v GREINERŮV prospěch.

GREINER kontaktuje čs. občany vyjištějící do zahraničí, zejména slovenské sportovce. Je ve styku s americkou rozvědkou a s BND. Mezi Slováky v NSR není považován za Slováka, ale za karpatského Němce.

Msgr Dr. NAHÁLKA Štefan - nar. 16. 3. 1916. Vystudoval v Nepomucenu a byl vysvěcen na kněze ve Vatikánu. V r. 1946 jej bývalý biskup Vojtaššák jmenoval konzistoriálním notářem a svým sekretářem. Po uvěznění Vojtaššáka NAHÁLKA uprchl. Od r. 1953 je ve Vatikánu.

V emigraci velmi aktivní. Vedoucí Slovenského katolického ústředí v Římě. Radiguje časopis "Hlasy Říma", vedoucí Slovenského vydavatelství sv. Cyrila a Metoda, člen nejvyšší rady pro emigraci při Sv. stolici. Pracoval ve Vatikánském rozhlasu. Mezi slovenskými separatisty, hlavně v Evropě má velké slovo. Je stoupencem Slovenské národní rady v zahraničí /SNRVZ/.

HNILICA Pavel - nar. 30. 3. 1921, biskup, jezuita. Studoval na universitě v Bratislavě. V roce 1950 byl zatčen a uvězněn. Po propuštění studoval v Brně dějiny a marxismus. Potom odešel do emigrace, studoval v Rakousku a NSR. Před útekem z ČSSR měl vykonávat funkci tajného biskupa. V r. 1964 jmenován biskupem. Žije ve Vatikánu.

V separatistickém hnutí se HNILICA neexponuje. Separatisté jej však považují za svého člověka a snaží se být s ním zadobře, vzhledem k jeho vlivu ve Vatikánu.

HNILICA je činný v hnutí "Focolaristů" v sekci zvané "No i Credenti". Má za úkol navazovat styky s věřícími emigranty, kteří se nepřiklánějí k žádnému politickému směru. Je blízkým přítelem zaměstnance RSE ŠRÁMKA.

Dr. ĎURČANSKÝ Ferdinand - nar. 18. 2. 1902, ministr zahraničních věcí tzv. Slovenského štátu. Odešel ze Slovenska v r. 1945 s německou armádou. Odsouzen jako válečný zločinec. T. č. v Mnichově, argentinský státní občan.

Slovenský separatista, předseda tzv. Slovenského osvobozovacího výboru /SOV/, předseda Slovenské osvobozovací rady /SOR/, pod kterou se sjednotily dvě hlavní separatistické organizace SNRvZ a SOV.

ĎURČANSKÝ nenávidí Čechy. Mezi ĎURČANSKÝM a slovenskými separatisty sdruženými ve Slovenské národní radě v zahraničí /SNRvZ/ jsou velké rozpory. V poslední době ztrácí ĎURČANSKÝ pozici i mezi svými přívrženci a projevuje ~~se~~ smířlivější stanovisko. Jde mu hlavně o finanční prostředky, které nabízí ROMAN a podmínkou sjednocení.

ĎURČANSKÝ spolupracoval s francouzskou rozvědkou, v posledních letech spolupracuje se západoněmeckou špionážní službou.

ĎURČANSKÝ je vzhledem k jeho ambicím největší překážkou pro sjednocení separatistického hnutí.

MARKANČUK Jozef - nar. 1906, býv. zpravodajský důstojník býv. slovenské armády. Uprchl v r. 1945 před sovětskou armádou.

Separatistickou organizací SNRvZ byl doporučen do služeb CIA. Byl v USA. V r. 1951 pracoval jako člen CIA v Evropě. V současné době je usídlen v USA, ale velkou část roku tráví v Evropě, hlavně v NSR, kde řídí svou agenturu. V NSR spolupracuje se ŠUMICHRÁSTEM, MORICEM a GREINEREM.

MORIC Jan - původně učitel v Čadci, t. č. v Mnichově.
"ozvedený, manželka na Slovensku.
Funkcionář SNRVZ. Uprchl v r. 1945,
rakouský státní občan.

Za okupace byl vedoucím úřadu pro deportaci Židů.
Zůstal radikálním antisemitou. V emigraci se zapojil do
separatistického hnutí. Nenávidí ĐURČANSKÉHO. Je členem
redakční rady časopisu "Černákov odkaz".

Je spolupracovníkem MARKANČUKA. V průběhu ZOH v Ins-
bruku měl získat k emigraci dva čs. občany a pokusit se
o kontakt na krasobruslaře DIVÍNA.

Je nemocen /po infertu/. V kruhu svých přátel pro-
hlašoval, že kdyby se jeho nemoc nelepšila a cítil svůj
konec, přihlásil by se k repatriaci, protože chce zemřít
doma. Publikuje pod pseudonymem J. BUKOVINA.

ŠUMICHRÁST Karol - nar. 19. 1. 1911, slovenské národnosti
kněz, uprchl v r. 1945. Žije v domi-
nikánském klášteře poblíž Passau.

Jako většina bývalých luďáckých prominentů uprchl
před sovětskou armádou. Žil dlouhá léta v Rakousku, kde
byl předsedou odbočky Slovenské národní rady v zahraničí
/SNRVZ/- Necítil se bezpečný a usiloval o odchod z Ra-
kouska.

V r. 1963 odešel do USA, po několika měsících se
však vrátil do Evropy. Od r. 1964 žije v NSR. Činností
v separatistickém hnutí se příliš nevěnuje.

Pracuje pro americkou zpravodajskou službu. Podle
agenturních zpráv udržuje spojení na Slovensko. Měl být
ilegálně na Slovensku, loni se měl sejít s někým se
Slovenska v Maďarsku. Jezdí často do Vídně. Vzhledem
k jeho zkušenostem má provádět pro Američany výslech no-
vých emigrantů. Spolupracuje úzce s dalším americkým
agentem MARKANČUKEM.

MATUŠ Alexander - nar. 27. 5. 1914 , bývalý major generálního štábu za tzv. Slovenského štátu. T. č. ve Francii.

Uprchl v roce 1945 se skupinou luďáků přes Rakousko do Francie. Když se mu nepodařilo vyemigrovat ze zámoří, vrátil se do Rakouska a pracoval pro francouzskou zpravodajskou službu.

Nyní má pracovat v protišpionážním oddělení francouzské zpravodajské služby v sekci pro střední Evropu. Funkcionář SNRVZ. Má na starosti vojenské záležitosti.

V Praze dne 1. září 1966